

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
ÉPÍTÉSZETI ÁLLAMTITKARSÁG

SZATMÁRCSEKE

HIMNUSZ EMLÉKHELY

ZÁRÓJELENTÉS
ÉPÍTÉSZETI TERVPÁLYÁZAT

2025

TARTALOMJEGYZÉK

SZATMÁRCSEKE – HIMNUSZ EMLÉKHELY NYÍLT ÉPÍTÉSZETI TERVPÁLYÁZAT	4
1. A TERVPÁLYÁZAT CÍME, CÉLJA, TÁRGYA ÉS JELLEGE	5
1.1. A TERVPÁLYÁZAT KIÍRÓJA.....	5
1.2. A TERVPÁLYÁZAT LEBONYOLÍTÓJA.....	5
1.3. A TERVPÁLYÁZAT JOGI SZAKÉRTŐJE	5
1.4. A TERVPÁLYÁZAT CÍME	5
1.5. A TERVPÁLYÁZAT TÁRGYA ÉS HELYSZÍNE	5
1.6. A TERVPÁLYÁZAT CÉLJA	5
1.7. A TERVPÁLYÁZAT FAJTÁJA.....	6
2. A TERVPÁLYÁZAT LEBONYOLÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE	6
2.1. PÁLYÁZATOK BENYÚJTÁSA ÉS FELBONTÁSA	6
2.2. PÁLYÁZATOK ÉRTÉKELÉSE	6
3. A TERVPÁLYÁZAT LEBONYOLÍTÁSÁNAK RÖVID ISMERTETÉSE.....	7
3.1. PÁLYÁZATOK ÉRTÉKELÉSE	7
4. A TERVPÁLYÁZAT EREDMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉSE.....	11
5. A PÁLYAMUNKÁK RÉSZLETES ÉRTÉKELÉSE.....	12
01 – JBO5KN	12
02 – O1BPWG	12
03 – GU1QAM.....	13
04 – LUY4UY.....	13
05 – Y4LBRS	14
06 – OM9K13	15
07 – AYN2P6	15
08 – 4AYH12	16
09 – 3LCQ3V	16
10 – DV1FKR	17
11 – 1GC6OP.....	18
12 – 8D9HJK.....	18
13 – 60J202.....	19
14 – OO04YG	19
15 – 1QPXAK	20
16 – QFA50E	20
17 – OC6RWJ	20

18 – Y3Z6QA	21
19 – 9C8VV0	21
20 – 72EIKE	22
21 – MK0GZP	22
22 – CNGD6R	22
23 – OY5G3Z	23
24 – QX4T5L.....	23
25 – L69TGP	24
26 – G2Y3FE	24
27 – 8KLD0D	25
28 – YODZ60	25
29 – OWGKVC.....	26
30 – QAGQ55	26
31 – 7NRHFT	26
32 – ICMNT5	26
33 – AMX2EP	27
34 – 2BWVF3	27
35 – M7G8IX	28
36 – CQEUUG.....	28
37 – XD9NI9	28
38 – nincs azonosítószám	29
39 – 3ZAIYU.....	29
6. A DÍJAZOTT PÁLYAMŰVEK RANGSOROLÁSA	29
7. A DÍJAK ELOSZTÁSA.....	30
8. A TERVPÁLYÁZAT HASZNOSÍTÁSÁNAK MÓDJÁRA ÉS LEHETŐSÉGEIRE TETT AJÁNLÁSOK	31
A BÍRÁLÓBIZOTTSÁG TAGJAI	32
MELLÉKLETEK.....	34

SZATMÁRCSEKE – HIMNUSZ EMLÉKHELY | NYÍLT ÉPÍTÉSZETI TERVPÁLYÁZAT

Jelen zárójelentés (a továbbiakban: **Zárójelentés**) az Építési és Közlekedési Minisztérium (a továbbiakban: **Kiíró**) által kiírt, a *tervpályázati eljárásokról* szóló 310/2015. (X. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Tervpályázati rendelet**) 30. §-a szerinti, „Szatmárcseke – Himnusz Emlékhely” nyílt építészeti tervpályázat (a továbbiakban: **Tervpályázat**) bírálóbizottsága (a továbbiakban: **Bírálóbizottság**) által, a Tervpályázati rendelet 25. § (3) bekezdése alapján készített Zárójelentés, amely a Bírálóbizottság Tervpályázattal kapcsolatos írásbeli összegzését tartalmazza a Kiíró számára az alábbiak szerint.

1. A TERVPÁLYÁZAT CÍME, CÉLJA, TÁRGYA ÉS JELLEGE

1.1. A TERVPÁLYÁZAT KIÍRÓJA

Építési és Közlekedési Minisztérium

1054 Budapest, Alkotmány utca 5.

1.2. A TERVPÁLYÁZAT LEBONYOLÍTÓJA

Építési és Közlekedési Minisztérium

1054 Budapest, Alkotmány utca 5.

1.3. A TERVPÁLYÁZAT JOGI SZAKÉRTŐJE

dr. Theodoreán Dóra

Építési és Közlekedési Minisztérium | Építészeti Stratégiáért Felelős Helyettes Államtitkári Titkárság

1.4. A TERVPÁLYÁZAT CÍME

„Szatmárcseke – Himnusz Emlékhely” nyílt építészeti tervpályázat

1.5. A TERVPÁLYÁZAT TÁRGYA ÉS HELYSZÍNE

Az Építési és Közlekedési Minisztérium, mint Kiíró, nyílt építészeti tervpályázatot hirdetett a „Szatmárcseke – Himnusz Emlékhely” tervezésére vonatkozóan.

A Kormány a „Szatmárcseke, a Himnusz emlékhelye” komplex fejlesztési koncepcióról és a kapcsolódó intézkedésekről szóló 1122/2024. (V. 7.) Korm. határozatban egyetértett a Himnusz Emlékhely megépítésével, új Kölcsey Ferenc Emlékkiállítás létrehozásával az egykori Kölcsey-kúria helyén, többfunkciós, integrált kulturális intézményként, az alábbi funkciókkal:

- új Kölcsey Ferenc Emlékkiállítás,
- közösségi színtér, könyvtári szolgáltató hely,
- turisztikai rendezvénytér,
- nemzeti megemlékezésekre alkalmas külső rendezvénytér.

1.6. A TERVPÁLYÁZAT CÉLJA

Fő cél a Kölcsey Ferenc Himnusz emlékhely megtervezése, azaz annak kialakítása, megformálása oly módon, hogy a magyarság nemzeti identitástudatát képező Nemzeti Imádságunknak, a Himnusznak méltó emlékhelyével gazdagodjon Magyarország.

Kiemelt cél továbbá a Himnusz születési helyszínének méltó építészeti értékek kialakítása látogatóközponti funkciókkal is bíró, többfunkciós integrált kulturális intézmény létrehozása, egy modern szemléletű, a mai építészeti és energetikai szempontoknak megfelelő, a településképpbe illeszkedő, megjelenésében Kölcsey Ferenc egykori kúriáját megjelenítő épületként, melynek központi

eleme a nagyszabású, interaktív, korszerű múzeumpedagógiai fejlesztést is tartalmazó „Himnusz emlékhely, Kölcsey Ferenc Emlékkiállítás” kialakítása.

Az új komplex kulturális intézmény három fő funkciót foglal magába: a Kölcsey Ferenc Emlékkiállításon túl az új épület helyet ad az önkormányzat kötelezően ellátandó kulturális feladataiként a közművelődési közösségi színtérnek és a könyvtári szolgáltatóhelynek, a falu rendezvényeinek, valamint turisztikai, látogatóközponti szerepet is betölt.

A nyertes tervezővel Kiíró tervezési szerződést kíván kötni továbbtervezésre, a kiemelt megvételben és megvételben részesülő pályaművek felhasználásával, a tervpályázati eljárásokról szóló 310/2015. (X. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Tervpályázati Rendelet**) 9. § (2) bekezdése szerinti, hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatásának eredményeként.

A Bírálóbizottság jelen Tervpályázat esetében I. díjban részesítette az általa legjobbnak ítélt pályaművet, amely tervezőjét ajánlattételi felhívásra javasolja Kiírónak a fentebb rögzítettek teljesítése céljából.

1.7. A TERVPÁLYÁZAT FAJTÁJA

A tervpályázati eljárás formája: uniós értékhatárt meghaladó értékű, egyfordulós nyílt, titkos tervpályázat.

2. A TERVPÁLYÁZAT LEBONYOLÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE

A Tervpályázatot a Kiíró az alábbiak szerinti ütemezésben bonyolította le:

2.1. PÁLYÁZATOK BENYÚJTÁSA ÉS FELBONTÁSA

A pályamunkák benyújtásának határideje	2025. április 29. kedd 12:00
A pályamunkák bontása	2025. április 30. szerda 10:00

2.2. PÁLYÁZATOK ÉRTÉKELÉSE

A Bírálóbizottság plenáris ülése	2025. május 21. szerda
A pályaművek szerzőinek felfedése	2025. június 16. hétfő 10:00
Eredményhirdetés	2025. június 18. szerda 11:00

3. A TERVPÁLYÁZAT LEBONYOLÍTÁSÁNAK RÖVID ISMERTETÉSE

A Tervpályázat lebonyolítására különösen az alábbi jogszabályok, illetve feltételek alapján került sor:

- Magyarország vonatkozó hatályos jogszabályai,
- a „Szatmárcseke, a Himnusz emlékhelye” komplex fejlesztési koncepcióról és a kapcsolódó intézkedésekről szóló 1122/2024. (V. 7.) Korm. határozat,
- a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény,
- az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény,
- Tervpályázati Rendelet,
- az elektronikus közbeszerzés részletes szabályairól szóló 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet, valamint
- a Tervpályázat meghirdetésre került az Európai Unió Hivatalos Lapjában TED 87518-2025 számon megjelent hirdetménnyel.

3.1. PÁLYÁZATOK ÉRTÉKELÉSE

A pályaművek benyújtási határideje: 2025. április 29. napján 12:00 óra volt. A benyújtási időpontig a pályaműveket teljes terjedelemben elektronikus úton, az e-TervPÁLYA weboldalra kellett feltölteni, a papír alapon benyújtandó pályázati anyagoknak ezen időpontig be kellett érkezniük. A tervpályázati honlap a benyújtási határidőig feltöltött pályázatokat automatikusan lezárta és befogadta. A papír alapon benyújtott pályaművek benyújtásának időpontjaként a pályamű a tervpályázati kiírásban meghatározott helyre történő beérkezésének időpontját kellett tekinteni. A pályaműveket az egyedi azonosítóval ellátott címzéslap felhasználásával, kizárólag ajánlott postai- vagy hivatalosan regisztrált futárszolgálati küldeményként kellett benyújtani, a címzéslapon megadott címre.

A benyújtási határidőig 36 db pályamű került benyújtásra elektronikus úton és papír alapon. 2 db pályamű kizárólag papír alapon és 1 db csak elektronikus úton. A Kiíró a papír alapon beérkezett pályaműveket, a Tervpályázati rendelet 22. § (3) bekezdésének megfelelően, átvételi elismervénnyel átvette. Az elektronikus és papír alapon beérkezett pályaművek felbontására 2025. április 30. napján 10:00 órai kezdettel került sor.

A Bírálóbizottság minden pályaművet határidőn belül benyújtottnak fogadott el.

A pályaműveket az egyedi – az e-TervPÁLYA rendszer automatikusan generált – hat (6) karakterből álló azonosítókód mellett, a Kiíró/Lebonyolító bírálati sorszámmal látta el a könnyebb beazonosítás végett (01-, 02-, 03-, stb.).

A bontás során az ellenőrző listán, a tervlapok kötelező tartalma tekintetében, az ott jelzett tartalommal, a 04 – LVY4UY, a 08 – 4AYH12, a 11 – 1GC6OP, a 12 – 8D9HJK, a 13 – 60J202, a 14 – OO04YG, a 16 – QFA50E, a 18 – Y3Z6QA, a 20 – 72EIKE, a 24 – QX4T5L, a 27 – 8KLD0D, a 30 – QAGQ55, a 31 – 7NRHFT, a 32 – ICMNT5, a 34 – 2BWVF3, a 36 – CQEUUG, a 37 – XD9NI9, a 38 – nem rendelkezik kóddal, valamint

a **39 – 3ZAIYU** azonosító számú pályaművek esetében a bontáson jelenlévők megjegyzést fogalmaztak meg, amelyről a bírálóbizottságnak, a benyújtott pályázatok érvényességét tekintve döntenie kellett.

A **18 – Y3Z6QA** azonosító számmal ellátott pályamű kizárásra került, mivel nem a tervpályázat tárgya és célja szerinti beruházás tervezésére vonatkozóan készült, hanem Szatmárcseke község lakossági vízvezetetésének átnézeti tervét készítette el a pályázó és nyújtotta be azt elektronikus úton.

A **38-as sorszámú**, egyedi azonosító számmal nem rendelkező, valamint a **39 - 3ZAIYU** azonosító számú pályaművek szintén kizárásra kerültek, mivel elektronikus formában nem kerültek benyújtásra (a 38-as sorszámú pályamű papír alapon beadott része is hiányos volt), így a bírálóbizottság nem tudta értékelni azokat. A Tervpályázati rendelet 24. § 8) bekezdés b) pontja alapján a bírálóbizottság a tervpályázatból kizárja azt a pályaművet, amely a dokumentációban meghatározott tartalmi követelményeket nem teljesíti.

A fentebb hivatkozott pályázatokkal kapcsolatos hiányosságok az ellenőrző listán részletesen bemutatásra kerültek.

A Bírálóbizottság a bontás során megállapított hiányosságokkal kapcsolatban úgy döntött, hogy a **04 – LVY4UY**, a **08 – 4AYH12**, a **11 – 1GC6OP**, a **12 – 8D9HJK**, a **13 – 60J202**, a **14 – 0004YG**, a **16 – QFA50E**, a **20 – 72EIKE**, a **24 – QX4T5L**, a **27 – 8KLD0D**, a **30 – QAGQ55**, a **31 – 7NRHFT**, a **32 – ICMNT5**, a **34 – 2BWVF3**, a **36 – CQEUUG**, valamint a **37 – XD9NI9** azonosító számú pályaművek nem kerülnek kizárásra, hiszen azok hiányosságai nem akadályozzák a tervek megértését és elbírálását.

A pályázatok értékelésére és bírálatára a Bírálóbizottság plenáris ülésén, 2025. május 21. napján került sor.

A pályaművek értékelésének szempontjai:

KÖRNYEZETALAKÍTÁS

A Bírálóbizottság pozitívan értékelte, ha az épület vagy épületegyüttes:

- építészeti összhatása, tömegeinek aránya megfelelő;
- illeszkedik a meglévő épített környezethez;
- egyedi megjelenésű, önálló identitással rendelkezik, Kölcsey Ferenc korábban itt állt kúriájának elhelyezkedésének és építészeti kialakításának figyelembe vételével;
- színvonalasan gazdagítja a kialakult településképet, párbeszédet folytat a szomszéd épületekkel;
- megközelítése egyszerű, áttekinthető úgy gyalogosan, mint kerékpárral vagy gépkocsival;
- beépítési paraméterei megfelelnek a környezet jellemző mutatóinak és karakterének;
- tájolása, benapozása megfelel a rendeltetésszerű használat igényeinek;
- belső közlekedési rendszere, a gyalogos és kerékpáros útvonalak, valamint a parkolók megközelítése egyszerű és áttekinthető.

ÉPÍTÉSZET ÉS TÖMEGALKOTÁS

A Bírálóbizottság pozitívan értékelte, ha az épület vagy épületegyüttes:

- építészeti összhatása, tömegeinek aránya megfelel a település múltjának és a környezet minőségének;

- mindenki számára nyitott, az egyre erősödő virtuális tér méltó konkurenciájává válik;
- megteremti a lehetőséget a személyes találkozásokra, kisebb és nagyobb közösségek alkalmi és szervezett összejöveteleire, interakciókra, beszélgetésekre;
- minden beköltöző funkció aktuális és jövőbeni igényeit maximálisan kielégíti;
- biztosítja a helyi közösség igényei szerinti külső és belső rendezvényteret;
- nyugodt, határozott, múltó divatoktól mentes formálásával példát ad a takarékos, környezetével hosszú távon harmóniában létezni képes építészetre;
- egyedi, innovatív külső és belső megjelenésű, a környezet jellegzetes része;
- külső és belső tereinek építészeti minősége magas színvonalú;
- térkapcsolatai sokrétűek, használati lehetőségeik rendeltetésüknek, szerepüknek megfelelően differenciáltak;
- épületszerkezetei korszerűek, anyaghasználata innovatív, alacsony környezetterheléssel és energiafelhasználással előállított építőanyagokat alkalmaz;
- megvalósítása innovatív építési technológiát, technológiákat alkalmaz;
- az épületegyüttes előtt (a helyi közösség igényei szerinti külső rendezvényterétől elkülönülten) biztosítja a nemzeti emlékhellyé nyilvánítás feltételeként a nemzeti megemlékezésekre alkalmas méltó külső rendezvényteret.

TÁJÉPÍTÉSZET

A Bírálóbizottság pozitívan értékelte:

- a tájépítészeti összhatást, magas tájépítészeti színvonalat;
- a zöldfelület értékvédő kezelését, megújítását;
- a színvonalas rekreációs funkciók, közösségi terek létrehozását;
- a nemzeti emlékhellyé nyilvánítás feltételeként nemzeti megemlékezés megrendezésére alkalmas külső rendezvényter kialakítását;
- a sokrétű, ugyanakkor tisztán és könnyen értelmezhető térkapcsolatok kialakítását;
- az ökológiai szempontokat érvényesítő, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást elősegítő tájépítészeti megoldásokat.

TERVEZÉSI PROGRAM ÉS FUNKCIÓ

A Bírálóbizottság pozitívan értékelte:

- a tervezési program követelményeinek betartását;
- a funkcionális kapcsolatok színvonalas megoldását;
- a közlekedési rendszerek egyszerű, áttekinthető kialakítását;
- a fenntarthatóság követelményeinek érvényesülését;
- az energiahatékony megoldásokat úgy a megvalósítás, mint a működés során;
- a terv egészének, építészeti és műszaki magas színvonalát, ami igazolja a megvalósíthatóságot is.

GAZDASÁGI SZEMPONTOK

A Bírálóbizottság pozitívan értékelte, ha az épület vagy épületegyüttes:

- kivitelezésének várható költsége kedvező;
- az innovatív, ötletgazdag megfogalmazás mellett, takarékos költségű szerkezeti megoldásokkal és anyagokkal került megtervezésre;
- gazdaságos területhasználatot biztosít;
- és környezetének alacsony üzemeltetési költségei várhatók;
- fenntartásának várható költsége kedvező;
- üzemeltetése és karbantartása energia- és erőforrás-hatékony.

4. A TERVPÁLYÁZAT EREDMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉSE

A Bírálóbizottság a Tervpályázat során közreműködő szakértők véleményét kikérve a pályaműveket felbontásuk után részletesen áttanulmányozta és az értékelhető megoldások alapján a Tervpályázatot eredményesnek tartja. A különböző építészeti megoldások alapján változatos pályaművek születtek.

Az értékelés során a Bírálóbizottság célja az volt, hogy kiválassza azt a pályaművet, amely a lehető legmagasabb színvonalon képes kiszolgálni az előírt funkciókat és teljesíteni az értékelési szempontokat. Kiemelt szempont volt továbbá a Himnusz bemutatásához méltó kiállítótér kialakítása. Ezen cél teljesítése érdekében a Bírálóbizottság egy pályaművet javasol Kiírónak ajánlattételre történő felhívásra.

A Bírálóbizottság a bírálati munkáját a Szakértői Testület értékeléseinek figyelembevételével végezte. A Szakértői Testület az értékelési szempontok szerint értékelte a pályaműveket.

A Bírálóbizottság a Szakértői Testület értékelését figyelembe véve a pályázatokat közel fele-fele arányban osztotta erősebb, illetve gyengébb minőségű pályaművekre. Az élvonalba került pályaműveket a Bírálóbizottság részletesebben, mélyrehatóbban megvitatta az értékelési szempontrendszer szerint, mielőtt felállította a sorrendjét.

A Bírálóbizottság a pályaművek részletes megvitatása során az alábbi összegző megállapításokat tette.

A pályázat legnagyobb kihívását az jelentette, hogy a tervezett épületnek egyszerre kellett a (funkcióból adódó) emelkedett hangulatot közvetítenie, az egykori kúriaépületet megidéznie és a megtalálnia a szatmárcsekei léptéket. A nehéz feladat ellenére számos szép terv született. A feladat súlyát a pályázók átérezték, a beérkezett harminckilenc pályamű között számos szép megoldás született, ezeket a Bírálóbizottság helyezési díjjal, kiemelt megvétellel és megvétellel értékelte.

A Bírálóbizottság az összes érvényes pályaműről szöveges összefoglalást készített, melyben kiemelte azok előnyeit, illetve hátrányaikra is kitért.

5. A PÁLYAMUNKÁK RÉSZLETES ÉRTÉKELÉSE

01 – JBO5KN

A tervpályázat kiírásban megfogalmazott kritériumok következetes megválaszolásával, jól átgondolt funkcionális térsorolással, visszafogott, mértéktartó, de illeszkedő építészettel, az igényekre pontos válaszokat kínáló pályamű méltóképpen reprezentálja a reformkor egyik legnagyobb előfutárának, Kölcsey Ferencnek szellemiségét és habitusát.

A kissé aránytévészett szalagokat leszámítva a tervező a pragmatikus szempontokat szem előtt tartva dolgozta föl az egyszerű és helytálló építészeti megoldásokat, kimért, befogadható és az ünnepélyességnek szikár, de változatos háttérrel biztosító épület együttesé komponálva a funkcionális egységeket.

A Varsányi János rajzáról megismert köralakú előkert megjelenik a terven, sőt funkciót is kap: a rendezvény- és közösségi tér, helyét jól megtalálja a telek középpontjában. A felvezetés után méltóságteljesen tárul föl a fő attrakció: az egykori kúria épülete, amely a fennmaradt rajz alapján feltételezett mása az eredetinek. Egyetlen fennmaradt dokumentum a kúriáról a Varsányi-féle rajz, egyebet nem tudunk a házról, ebből adódóan a hitelesség kérdésköre további pontosítást és egyeztetést igényelne.

A megidézett kúriában kapott helyet a kiállítótér, a múzeumpedagógia, valamint az irodák – ez a funkcionális felosztási is logikus. A kúria mögötti új épületben található a további kiszolgáló egységek: a rendezvényterem, a konyha, a könyvtár- és csoportszoba. A mozi/klubszoba az emeleten kapott helyet további kiszolgáló területekkel. A nagy légtérű rendezvényterem impozáns hatást kelt, hatalmas üveg bütöfala megfelelő természetes megvilágítást biztosít. Dicséretes, hogy a tervező alaposan átgondolta a terek működését. A terv a valós igényekre ad választ, a tervező megértette az igényeket, a javaslatok költséghatékonyak.

A pályaművet a Bírálóbizottság a szakértői vélemények alapján is kiemelkedőnek ítélte és **II. díjban** részesíti.

02 – O1BPWG

A terv szemlélése közben azonnal feltűnik a fegyelmezettség. Szigorú rendszerben szerkesztett, logikus alaprajzú épületet látunk, mely mindig megnyugtatóan hat az emberre. A házat használóknak rögtön világos a közlekedési rendszer, a funkciók könnyen elérhetőek. Üdvözlendő a településbe való illeszkedési szándék valamint a finom utalás a múltra is. Az U alakú beépítés jó döntés, a „court d’honneur”-re emlékeztető szerkesztésmód hívogató, befogadó hangulatot áraszt.

Bár az U alakú udvar kedvező, azonban a tér arányai kellemetlenek: inkább egy hosszú középfolyosóra emlékeztet, mintsem egy valódi udvarra. Bár érthető a műleírásban közölt szándék, azaz a felvezetés-ráhangolódás a megérkezésre, de nem biztos, hogy ez „ér” annyit, hogy elveszítsünk miatta egy jól használható udvart. A konzolosan kinyúló épülettömegek túlzó gesztusnak tűnnek, az alattuk kialakuló

fedett tér funkciója kérdéses: a zárt bütöfal előtti rész nem túl barátságos, ráadásul a nyugati szárny előtti tér nem elegendően mély, így csak esőbeállónak képzelhető el ez a terület. Az épület tömegei zártságot, idegen hangulatot árasztanak, ahogyan a magas, zárt kerítés is.

03 – GU1QAM

A pályamű egy racionális egységbe foglalja a tervezett épített elemeket: az épületet és a burkolt rendezvényteret, melyet az utcára merőlegesen fordít és egy tengelyre fűzi fel. Az utca felől a részben ligetes facsoport által kellemesen árnyékolt, részben nyitott rendezvényter fogadja az érkezőket, melynek kialakítása, anyaghasználata illeszkedik a kistelepülés és az intézmény léptékéhez, karakteréhez.

A rendezvényter folytatása maga az épületegyüttes, aminek fő inspirációja a felső-Tisza-vidéki hagyományos ház archetípus volt. Egy-egy funkció került a régi épületeket megidéző tömegbe, majd egy másik népi elem, a tornác kortárs adaptációja segítségével lett a négy tömeg összefogva. Az így létrejött együttes egyszerre kötődik a régióhoz, mutat fel jól ismert elemeket, illeszkedik a települési szövethez és biztosítja a középület funkcionális és téri igényeit a mai elvárásoknak megfelelően.

Az egyszerű szerkesztési elv jól működő belső tereket eredményez, a közösségi funkciók pozicionálása jó, a tornác adaptáció segítségével jól használható fedett-nyitott részekkel kapcsolódnak. A terek mobil elemek segítségével flexibilisek, többcélú használatot is lehetővé tesznek.

A két megközelítés miatt a funkciók akár szeparáltan is elképzelhetők, az alapvetően egy egységbe foglalás mégis kis létszámú személyzeti igényt jelent.

A kompakt kialakítás egyszerű, átgondolt, arányos, mértékletes anyaghasználattal és építészeti részletekkel egészül ki, az építészeti nyelvezetében a paraszti racionalitásból fakadó szépség és a kortárs egyszerűség harmóniáját létrehozva.

Az átgondolt megoldások segítségével igyekeznek az építési és fenntartási költségeket racionálisan kezelni.

A tervet racionális hozzáállása és hagyományőrző szándéka miatt a Bírálóbizottság **Megvételben** részesíti.

04 – LUY4UY

A pályamű az épület hiányának megragadásával tesz kísérletet arra, hogy megidézzék és ne „tetemre hívja” a Kölcsey kúriát, a himnuszunk születésének tárgyi környezetét. A nyolcszakaszos keretszerkezet saroktétéleivel, a magyar „gyócsolás” vagy körülkerítés elevenedik itt meg, amikor az építés aktusa előtt a ház sarkait kitűzve gyóccsalaggal megidézték és egyben megszentelték annak terét.

Magát a kiírásban szereplő programot e megidézés szolid háttereként, azzal szorosan rokonulva értelmezi a javaslat. A court d'honneur-es előudvaros tömegforma valóban hoz valamit a kúriaépítészet nemes, testes, szótlan, kimért, lassú, tiszta tömegalkotásából. És himnuszunk fényviszonyaiból is anélkül, hogy ez az utalás egy illusztratív hangvételt kapna. Van ebben egy képletszerűség és nagyítás, mely egyértelműen az „egy ház egy aklos” módon szervezi egységbe a választ. (Amiképp azt Mórincz Zsigmond írja egy helyen: „A ház, régi fajta kúria, amely mereven s hatalmasan áll a tágas nagy udvar

fölött”). Csak most épp egy kortárs testesülésben, ami a terv vázlatos és nagyvonalú megfogalmazásaiban nem a steril kortárs, mint inkább az adott régió vidéki építészetének tiszta belső erejét summázza.

Nyilvánvaló a pályamű szuggesztív és szándékoltan nagystílusú lakonikussága, eszközszegénysége és ökonóm viselkedése, mely bátorság ritka madár a korunk építészeti versenypályázataiban. Sajnálatos, hogy eme felütés energiája nem vonul végig a javaslaton, így teret engedve szervezési, értelmezési, rendeltetési következetlenségeknek. Mintha a javaslattevő elutazott volna a leadás előtt. Erényei és gyengéi közepette mégis van benne valami frappáns lényegítése a lokális és az egyetemes építészeti megragadásnak és kifejezésnek.

A képlet matekos tisztaságát és merevségét a helyszín viszonyrendszere (a kúria tónusosan bekebelezett portikusi pozíciója, a tengelyezések és a külső-belső terek kompozíciós kapcsolatai) finom modulálásokba oltja. Eme viszonyrendszerek nem egyértelműen olvashatók és éppen ez az erényük. Nem látványuk, hanem hatásuk az átütő. Szótlanóságukban (is) hatnak. Közérthetősége egyértelműen nehézkes, ami semmit sem csorbít építészeti értékeiből.

Az udvar centralitása és erős képzése és ennek ellenpárjaként a külső homlokzatok tetős, földszintes szelídebb komponálása a rendeltetéssel és a hordozott tartalommal arányosak. A kontextus vonatkozásában izgalmas és helyes az igazodás alaptétele. Anyaghasználatában, funkció kezelésében, értelmezési kérdéseiben is nyilvánvalóan továbbfinomításra előkészített és alkalmas javaslat ez.

Ökonóm szervezése és jellege ellenére túlméretezettek a deklarált számszerűsítései. Akárcsak a pályamunkák legtöbbségében, az egykori kúria főúttól való távolsága itt is egy megoldatlan felvezetést és térvizonyt mutat, melybe aztán egy nemzeti emlékhelyként értelmezett, környezettől idegennek ható elemek és térszervezési-térhasználati megoldások jelentkeznek. Térszervezése, funkcionálitása hordoz gordiuszian feloldható sutaságokat. Bája egyszersmind a „mintha tervezetlen lenne” mivolta.

A pályaművet nagystílusú megoldásai miatt a bírálóbizottság **Kiemelt Megvételben** részesíti.

05 – Y4LBRS

A tervre leginkább a múlt tisztelete jellemző. E hozzáállás végigvonul az egész pályamunkán: tetten érhető a választott formanyelven, az anyaghasználaton, a térszervezésen is. A Kölcsey szobor hátra húzásával kialakuló teresedés helyet biztosít a méltó megemlékezésnek, szép építészeti gondolat vezérelte hozzáállást tükröz. Kiemelendő továbbá a kapumotívum használata, mely mindig egy emelkedett gondolatot jelöl az építészetben.

Hátrányként megfogalmazható a klasszicizmus posztmodern eszközökkel való idézete, ezáltal az épület megfogalmazása nem időtálló. A terv igyekszik a hagyományos vidéki, történeti építészet elemeiből építkezni, azonban ezek meglehetősen általánosak, elnagyoltak, a helyhez nem kötődnek. Az alaprajzi szerkesztés sem mindenhol megfelelő: az előtér nagyvonalúságát akadályozza a közvetlenül a bejárathoz elhelyezett ruhatár; a ruhatár általában tumultussal, rendetlenséggel járó rész, melyet nem szívesen lát elsőként az ember, ha betér egy épületbe. Az alaprajzi szerkesztés nem használja ki a lehetőséget az udvari, külső kapcsolatokra; a rendezvénytér zárt, beszorul a tömeg belsejébe, csak felülvilágítókkal rendelkezik. A külső területen a zöldfelületek helyett a burkolatok kerültek túlsúlyba.

06 – OM9K13

A pályamű hangsúlyozza a Himnusz jelentőségét, átérzi a tervezési téma emelkedettségét, és ezt közvetíti a tervet szemlélők felé. Az egykor itt állt kúriára a pályamű emlékeztet bennünket, dicséretes, hogy a terv foglalkozik a múlttal és tiszteletben tartja azt. A műleírás részletesen kifejti a település sajátosságait (pl. tornácos házak jelenlétét), a tervező pedig ezekre hagyatkozva alakította ki pályamunkáját. A terv talán leghangsúlyosabb mozzanata a kereszt alakú színes üvegezésű felülvilágító, mely különleges atmoszférájú belvilágot teremt. További előnyként megemlíthető a fedett-nyitott terek használata valamint a klubszoba mögötti terasz kialakítása is.

Hátrányként megemlíthető, hogy az épület tömege túlzó, monumentális; környezetére nem reagál érzékenyen. Az udvarral való kapcsolatok hiánya idegenné teszi a házat környezetében. A tornácot idéző oszlopsor ferde végződése a keleti homlokzaton indokolatlan mozdulat, és a szemnek igen bántó is. A terv legmarkánsabb eleme, a színes felülvilágító bár izgalmas, sajnos használhatatlanná teszi a kiállítótereket: a felülvilágítókat műtárgyvédelmi okokból mindig el kell takarni egy kiállítás során, a színes fény pedig kifejezetten zavaró egy tárlat bemutatásakor, mert színes fényt vet a bemutatandó tárgyakra. Felmerülnek továbbá használhatósági kérdések is: a nagyterem és a klubszoba egyidejű, nagylétszámú igénybevétele esetén nehézkes lehet a közönség mozgatása, mivel mindkét helyiség bejárata a viszonylag keskeny közlekedőre nyílik. Ezen kívül a múzeumpedagógiai foglalkoztató melletti raktár a klubszobából nyílik, ez nem szerencsés, hiszen nem lehet használni, ha program van a klubszobában.

07 – AYN2P6

A tervet leginkább az erős gondolatiság jellemzi. Jelek, motívumok, szimbólumok erős megjelenítésével mindenképp komolyságot sugall a munka. A tervező átérzi a Himnusz fontosságát; jelentését megérti, műleírásában mindezt részletesen kifejti. Rengeteg figyelmet szentel a különböző működések vizsgálatára, és mindezt érzékletesen be is mutatja a tervdokumentációban. Alaprajza letisztult, megfelelő működést eredményez. Külön kiemelendő az épület előtti rendezvényter megfogalmazása, mely népművészeti elemeket idézve táruel élénk, ezzel egyedivé téve a pályamunkát.

Az épületet a befelé fordulás, zártság jellemzi, ez kulturális (és közösségi) funkció esetében nem előnyös. A zárkózottság ellentétes a kulturális értékek minél szélesebb körben történő közvetítésével. A zárkózottságra ráerősít az „elbújás” is: nagy fák takarásában jelenik (illetve nem jelenik) meg az épület. A látványterveken (például az egyik kötelező madártávon) az egész épületet eltakarja az újonnan ültetett fasor, így nehezen értékelhető a tervezett ház. Az épület börtönszerű homlokzata rendkívül sematikus, a bejáratot nehéz megtalálni. A belső udvar felé fűrészfogas elrendezésű, parapet nélküli ablakokkal nyit az épület, ami érdekes lehet, ám ez az ablakelrendezés használhatatlanná teszi a kiállítótereket, ugyanis a kiállítások során el kell sötétíteni az ablakokat. Alaprajzi elrendezését tekintve felmerül a kérdés, hogy miért a rendezvényterem van legelöl, hiszen azt sokkal ritkábban használják, mint például a kiállítóteret. A parkoló mértéke túlzásnak tűnik.

08 – 4AYH12

A tervező részletesen megvizsgálja és bemutatja a tervezési terület múltját és jelenét, egy-egy konklúzió vagy aspektus építészeti is megjelenik a terven (pl. tematikus kertek formájában). Rengeteg építészeti elem plusz jelentéssel bír; jelképek, szimbólumok tömegét sorolja fel a tervező – mindez figyelmes hozzáállásra vall. Az épület kisebb egységekre való tagolása emészthetővé teszi a tömböt, ezáltal a kisközségi hangulatot elkapva adekvát megjelenést kap a ház. Az art deco-ra emlékeztető elülső közlekedőszáv ugyan inkább városias jelleget mutat, de megfogalmazása mégis szerethető például a kedvező színhasználata miatt. Az egykori kúriát is megidézi, de nem szó szerint.

A terv talán legnagyobb hátránya a kaotikus működésű alaprajz. A ruhatár a kiállítótér mögött bújik meg, használhatósága erősen kérdéses, mert mindössze egy hosszú pultot tartalmaz – nem tűnik praktikusnak. Aki a klubteremből el szeretné érni a mellékhelyiséget, annak meg kell kerülnie a kiállítótérrel, át kell küzdenie magát az időszakos kiállításon. A ház közlekedési rendszere nem egyértelmű, magában rejti a veszélyét annak, hogy a látogató eltéved. A külső területek felé nem nyit az épület, kívül túl nagy a burkolt felületek aránya. A homlokzatok kidolgozatlanok, sematikusak.

09 – 3LCQ3V

A pályaműben egyaránt magas szinten valósul meg mind az építészeti gondolkodás, mind a térszervezés és -formálás – oly módon, hogy a terv mindvégig az építészet tiszta és egyszerű nyelvén és eszközzrendszerén belül marad.

Kiemelkedő erénye a közvetlen és a tágabb környezet alapos elemzése és pontos értelmezése, annak felismerése, hogy a leendő Himnusz Emlékhely több szálon és módon is kapcsolódhat a falu szövetéhez. A kiíró által megfogalmazott két jellemző használói kör – a falu és a környék lakóinak, valamint a távolról érkező látogatóinak az eltérő igényei, sajátosságai és a helyszínre érkezés különböző irányai arányos és differenciált térstruktúrában jelennek meg a pályaműben. A beépítés – szinte egyedülként a pályaművek között – a tervezési helyszín és környezete egészével foglalkozik úgy, hogy az épülettömegek telepítésével tagolt, de azonos színvonalú téri minőségeket nyújt mind a Kölcsey utca, mind a Kossuth utca felől érkezéshez.

Ugyanezen megfontolások alakítják az eltérő funkciók szervezését – egyaránt figyelemmel a helyi használat és a turizmus igényeire, jellegére. A Kölcsey utca felé szervezi a falu és környékbeli lakosok által napi szinten használt könyvtárat, csoportszobát és klubtermet, míg a turisták, az iskolai csoportok és a nagyobb létszámú rendezvények külső és belső terei a Kossuth utca felé eső víztorony körüli fás-füves piknikpark és parkolók felől is feltárnak. A két "hosszúház" közötti rendezvényteret szépen kapcsolódik a Kölcsey utca melletti meglévő, a szobrokat befogadó fenyőligethez és fordul át a klubtermet és a többfunkciós rendezvény terem határoló tornác térrel a nyárfasor és a javasolt piknikpark felé.

A könyvtár- és csoportszobát, a múzeumot és múzeumpedagógiát és az üzemeltetés irodáit magába foglaló "hosszúház" telekhatártól történő elfordítása meglepő módon, ugyanakkor nagyvonalúan dinamizálja a teret, lehetőséget adva egy, a csendes funkciókhoz kapcsolódó, intímabb külső kert – gyümölcsöskert – létrehozására a nyugati kerítésfal mellett. Dicsérendő az, ahogy a tájépítészet összeér az építészettel, igazolva a bevezetőben említett, az építészet eszközeinek koherens és perfekt használatából eredő gazdag jelentést.

Ugyanez a pontos és differenciált viselkedés jelenik meg az anyaghasználatban és az egyes építészeti részek definiálásában. Az egyszerűség az egyes különböző helyzetű felületeken különféleképpen és karakteresen emeli ki a fontos részeket, mint a klubtermet és a többcélú rendezvénytermet kísérő, önálló látszóbeton tornác teret és a vakolt falakon megjelenő ornamentikát vagy a múzeum nagyvonalú, de arányos formálású bejáratát vagy a több kritikát kapott Kölcsey utca tornác teret és annak tervezett emlékfalát.

Ez az a pályamű, ami leginkább megosztotta a szakértői és bírálóbizottsági véleményeket. Az észrevételek, mint a múzeumhoz és múzeumpedagógiához tartozó mosdók alulméretezettsége vagy a külső burkolt felületek túlzó mennyisége jogosak, de könnyen korrigálhatók lennének. A rendezvényteret és az azt kiszolgáló konyhát befogadó lapos tetős épülettömeg, valamint a két épület közötti rendezvénytérnek és a Kölcsey utca felőli, buszváró tornácnak a profán jellege váltott ki többekben kritikát és ellenérzést. Valójában ezek a különböző reakciók és értelmezések azok, ami érdemesek arra, hogy komoly diskurzust generáljanak.

A pályaműhöz kapcsolódó eltérő értelmezések szorosan összefüggnek azzal, ahogy a Himnusz, mint nemzetünk jelképe és mindnyájunk számára meghatározó verse bennünk él, ahogy ma erről gondolkodunk és, ahogy ennek szerzőjéről és születéséről szeretnénk megemlékezni. Hol húzódjon a határ a jelentőség pátosza és az egykori Kölcsey kúria szerénysége között? Egyáltalán, hol lehet az egyensúly – itt és most az építészeti viselkedésben – a nemzeti jelentőség és Szatmárcseke léptéke, természetes élete között? A hiteles válasz talán Kölcsey Ferenc itt eltöltött életében van.

A pályaművet a bírálóbizottság következetes építészeti gondolkodása, a tervben javasolt térstruktúrának a falu térszerkezetébe való illesztése és építészeti értékei alapján **III. díjban** részesíti.

10 – DV1FKR

A pályamű grafikai megjelenítése, ábrázolás technikájának a tervlapokon átívelő egységessége kiemeli a pályaművek sorából a munkát. A tervlapok összességében egy higgadt és határozott gondolat és mondanivaló egységes hangvételű kifejezését mutatják. Nemcsak a grafikai megjelenés letisztult, hanem az épület funkcionális tartalma is, azok egymásra fűzése is koherens, végiggondolt elv mentén történik. A pályamű előnye, hogy a kiállítótér, mint főfunkció, elhelyezkedésben és építészeti is külön hangsúlyt kap, mellyel a téma emelkedettségét és fontosságát már az épület megjelenésében is kifejezésre juttattja. A pályázat mindemellett a kiállítótér nagy belmagasságú tereinek megvilágításához a homlokzati falat egyedi, kreatív módon képzelel el; ez nem pusztán formai megoldás: az ötletet a pályázó a Himnusz versének képletéből vezeti le.

A telepítés előnye, hogy a település szövetéhez alázatosan alkalmazkodik, az oldalhatáron álló szerkezetet tiszteletben tartja. Az épületek tömegei az utcaképbe simulnak, melyből egyedül a kiállítótér főtömege lóg ki, a fent említett elvek mentén hangsúlyt kapva. Anyaghasználatában és technikai megoldásaiban is a település léptékéhez igazodik a pályamű épülete, ezzel figyelembe véve a megvalósíthatóságot.

A funkcionális oldalhatárra helyezése mellett a főtömeg utcától való visszahúzása a meglévő rendelőépületet jól integrálja a kompozícióba, illetve az utca felé létrejövő park a meglévő faállományt is figyelembe veszi.

Ez a tér megfelelhet a kiírás által elvárt rendezvények tartására, míg a szintén a kiírás által sugallt tornácos épületkialakításra reflektáló fedett-nyitott térsor részben alkalmas lehet időjáráselleni védelmet biztosítani a szabadtéri rendezvények idején.

A belső terek kialakítása, a látványtervek alapján nagy szabadságot biztosít a tényleges felhasználásnak való megfeleltetésre. Üdvözlendő, hogy a rendezvényterem és a klubszoba összenyitható, bár a közbeékelődik egy tér, mely az összenyitást némileg korlátozza funkcionalitásában.

A folyosóra felfűzött, oldalhatáron álló tömegben sorolt funkciók természetes fénnel való ellátására izgalmas és egyben intimitást biztosító válasz a kis belső udvarok képzése.

A tervet a telepítés ésszerűsége és a funkciók megfelelő elrendezése miatt a Bírálóbizottság **Megvételben** részesíti.

11 – 1GC6OP

A terv bővelkedik szimbólumokban, az alkotók különböző vezérelvek, koncepciók, alapgondolatok mentén dolgozták ki a pályaművet. Az idézetek nem szó szerint vett utalások: a tervezés során transzformáción estek át, s általában ez az építészeti tervezés lényege. A tervezett épület megjelenése innovatív, alaprajzi rendszere sok fedett/nyitott teret tartalmaz, mely a működés szempontjából előnyös.

A jelképek használatakor a tervező kissé átesett a ló túlsó oldalára. A sok gondolat, építészeti utalás zavarossá teszi az épületet, ráadásul a választott, idézni kívánt motívumok nem mindig adekvátak (pl. nem derül ki, hogy a „szekér” mint olyan miért annyira jelentős, hogy ilyen markánsan megjelenjen az épület megfogalmazásakor). A különböző formák a zavarosságon túl kissé „uszodajelleget” is kölcsönöznek a háznak. A külső rendezvénytér beszorul az épület mögé, így rejtett pozícióba kerül, ami nem előnyös. Alaprajzilag is felvetődnek kérdések a megfelelő használhatósággal kapcsolatban: egyes funkciók (pl. emlékszoba) csak csigalépcsőn megközelíthetőek, ami nem elfogadható akadálymentesítési szempontból, ezen kívül azt üzeni a látogatónak, hogy „ide már ne jöjj fel”, ahelyett, hogy hívogatná. A terv a tervezési programnak nem felel meg maradéktalanul: hiányzik a kisebb közösségek befogadására alkalmas csoportszoba.

12 – 8D9HJK

A pályamű egy lendülettel formált tömege nem keresi az illeszkedést a környezetéhez – mint a középkori katedrális a kunyhók között – uralkodik a falu házai fölött. Illeszkedésre magasabb szinten, a Himnusz emelkedett gondolati síkján törekszik. Szándéka szerint a Himnusz templomát kívánja megalkotni. Centrális térszervezése és égbetörő lendületes formálása kifejezi ezt a törekvését. Hagyományos, nemes anyaghasználata, a fa és az égetett cserép, s a fába vésett ősi jelek alkalmazása erősíti mondanivalója emelkedettségét.

A kiírással ellentétben nem törekszik az egykorvolt Kölcsény kúria formai megidézésére. A terv funkcionális kialakítása elfogadható, de kedvezőtlen a háromszintes elrendezés. Az alaprajzon megjelennek olyan helyiségek, melyeket nem tartalmaz a pályázati kiírás. A formálásból adódó nagy légtér üzemeltetési többletköltségekkel jár. A terv megvalósítása nem támogatható a pályázati helyszínen, uralkodó, túlzottan domináns fellépése miatt.

A szomszédos vízmű telkének tájépítési frissítése, parkosítása és a hidroglóbusz vizuális megjelenésének elfogadhatóbbá tétele a terv megfontolandó javaslata.

A tervet magas építészeti értékei miatt a Bírálóbizottság **Megvételben** részesíti.

13 – 60J202

A tervre leginkább a higgadság és a koherencia jellemző. A tervező kezét két szempont vezette: egyrészt a téma emblematikusságát, másrészt a helyi sajátosságokat emelte ki munkájában – ezzel ráérezett a tervpályázat lényegére. Az egykori kúriát nem szó szerint idézi meg, csak a beépítési karakterét veszi kölcsön tőle. A funkciók több különálló épületben jelennek meg, ez lazítja az épület megjelenését. A településszövetbe való illeszkedés teljes mértékben megvalósul. Az épületek jól megtalálják helyüket a tervezési helyszínen, és megfelelő arányú udvarok jönnek létre. Az épületek nyitottságot sugároznak, befogadóak. A fedett-nyitott terek jól használhatóvá teszik az épületegyüttest.

Hátrányként megemlíthető, hogy az épületek működése kérdéseket vet fel: a középső, kiállítást tartalmazó épületben nincsen se mosdó, se ruhatár, valamint a múzeumpedagógia nem különül el megfelelően a kiállítótértől; működésük közben zavarják egymást. A felülvilágító tető a kiállítótér esetében inkább hátrányként fogható fel: a nyílást el kell fedni ahhoz, hogy megfelelő fényviszonyok alakuljanak ki a kiállítótérben. Bár a tervet alapvetően az ésszerűség jellemzi, az aszimmetrikus tetők alkalmazását a tervező nem támasztja alá, kissé oktalannak és öncélúnak tűnik. Kérdésként felvetődik továbbá, hogy a Himnusz emlékhely fekete épületbe való telepítése vajon az egész (magyar) közösség érzéseit, hozzáállását kifejezi-e a Himnusszal kapcsolatban.

14 – 0004YG

A terv sok gondolatot tartalmaz, az alkotó átérezte a feladat súlyát. Az emelkedettség befogadható szinten jelenik meg: a tervezett épületegyüttes nem monumentális, a tömegek tagolásával megfelelő arányú épületegységek jelennek meg. A tervező részletesen elemzi a Himnusz, a vers egyszerűsége tükröződik az épület dísztelen architektúrájában. A vers – miután egy ima – szakrális jelleggel bír, ezt a szakralitást láthatjuk visszaköszönni a boltozatos, templomra utaló közlekedőrendszerben. Az épület keresi a kapcsolatot a hagyományos és a kortárs között, a terv részletmegoldásaiban erre adekvát választ ad.

A tervben van egy alapvető disszonancia, ami sok egyéb problémát generál: az egymás után sorolt, harántirányú épületek egy, merőleges tengelyre való felfűzése. Ha nem ez a döntés születik a tervezés elején, valószínűleg erősebb terv született volna. A legfőbb probléma az erőltetett útvonal: a látogatónak végig kell mennie az egész komplexumon, ha a ház legvégében van, amit keres. Vannak ugyan oldalsó bejáratok, de nagyon valószínű, hogy ezek zárva lesznek biztonsági és ellenőrzési okokból. A kialakult nagy (és terjedős) alapterület ellenére az irodafunkciót csak még egy szint bevonásával tudja megoldani. A merőleges elrendezés továbbá idegenül hat a település szövetében, ahol nem ez a beépítés a járatos. A főbejárat helye nem jelenik meg egyértelműen. A külső területeken a burkolt felületek aránya túlzó. A rengeteg fafelület karbantartása költséges.

15 – 1QPXAK

A terv nagy erénye, hogy a falusias hangulatot jól elkapva olyan épületegység jött létre, mely környezetébe megfelelően illeszkedik, anyaghasználatával, tömegformálással idomul a településszövethez. Ugyanakkor érezzük, hogy itt valami más történik, mint a falu többi részén, hiszen kicsit hátrébb, a komplexum közepén megjelenik egy szokatlan forma is, és ez mindenképpen kíváncsívá teszi a látogatót. A fedett-nyitott tereket jól alkalmazza, az épület intenzíven kommunikál a környezetével. Az épület befogadó hangulatot áraszt, a közösségi igényeket minden bizonnyal jól ki tudja elégíteni.

A terv hátránya a nem jól működő alaprajz. A kerengős szerkesztés sok közlekedőt eredményez, a házat használóknak nagy távolságot kell megtenniük a különböző funkciók eléréséhez. Például a mosdó használatához nagyon sokat kell mennie az itt dolgozóknak, mert a ház másik végében van. A megérkezés sem ideális: a belépés után viszonylag eldugott pozícióban van a recepció. A ruhatár eléréséhez át kell menni az épület másik oldalára, majd – ha valaki a kiállításra váltott jegyet – vissza kell menni ismét az ellenkező oldalra. Az étel mozgatása a főzőkonyhából a klubszobába elég kényelmetlen, kacifántos útvonalon történik. A nagyterem mérete nem a kiírásnak megfelelő.

16 – QFA50E

A tervező átérezte a feladat súlyát, ennek értelmében valami igazán egyedi, szokatlan megjelenésű épülettervet láthatunk. Az egyedi jelleg ellenére a terv próbál illeszkedni a falusias tömegbe, leginkább tetőformálásával, alkalmazott anyagokkal.

Ugyanakkor egyértelmű alapgondolatot, koncepciót a pályamű nem tartalmaz, és a (kissé eklektikus) műleírás sem segít megérteni a terv fundamentumát. A tervező rengeteg elemet használt, valószínűleg annak érdekében, hogy jelölje a ház – funkciójából adódó – kitüntetett szerepét. A zöld kerámia, a boltíves bejárat, az oszlopsor és az üvegfal egyenként is megjelölik az épületet, így együtt viszont túlzónak hat. A műleírásban olvasható, hogy a terv tiszteletben tartja és megidézi az egykori kúria épületét, ám ezt ténylegesen sehol nem érhetjük tetten a tervrajzokon. Az alaprajz szerkesztése néhol kérdéseket vet fel: túl sok területet vesz el a közlekedő, a pinceszint és a tetőszint meglete kérdéses (nem tudni, milyen funkciót szán ide a tervező, és a műleírásból sem derül ki). A terv nem felel meg a programnak: rendezvényterem nagyon kicsi, nincs klubhelyiség és csoportszoba. Továbbá a múzeumpedagógiának lehatárolhatónak kell lennie, és az akadálymentes wc-t nem tudja használni kerekesszékes vendég.

17 – OC6RWJ

A Tiszaháton fekvő Szatmárcseke község nemzeti Himnuszunk születésének, egyúttal írójának, Kölcsey Ferenc síremlékének kultikus, ma is eleven közösségi életnek otthont adó helyszíne. Magyarország egyik legkeletibb szegletében fekvő települést egyszerre jellemzi a puritán egyszerűség, a mértéktartó ünnepélyesség, az ökumenizmus és a nemzeti együvé tartozás atmoszférája.

Miként a Himnusz is egy imádság, s mint ilyen, írója egy nemzetként szavait az Istenhez intézi, de nem szólhat másként, mint emberi hangon, az emberi tudat korlátainak felismerésével, kissé dadogva, de lehetőségeihez képesti legnagyobb művességgel, olykor az égbe emelt tekintettel, tökéletlenségében

megilletőde, néha egészen elhalkulva, máskor határozott, sajátos ércsel, úgy a 17-es pályaműben is van bizonytalanság, helyenként túlgondoltság, mégis; éppen a részletek kifinomultságával, egyszerű, de határozott kompozíciójával, egyetemességet sugárzó tömegével az arányosság mértékén belül emelkedik a többi pályamű fölé. Minőséget teremt.

Az U-alaprajzból fakadó tömeg ölelő, befogadó gesztussal nyit a fő megközelítési irány felé, az udvar a közösségformálás tágabb dimenziót nyitja meg, hiszen a jövőben kulturális rendezvények színterévé kell válnia. Az egyetlen pályamű, amely a térszervezésbe az egészségházat is bevonja, megteremtve így a lehetőségét régi és új minél szervesebb kapcsolódásának.

Az épületben az aula központi elosztótéréből induló közlekedők rendszere logikus, átlátható. A rendezvényterem a hátsó kerttel együtt flexibilisen működtethető, így különböző típusú rendezvények megtartására is alkalmas lehet.

A terv a komplexum szívében található kiállítóteret teszi meg az épület legattraktívabb terévé. A funkció emelkedettségéhez választott építészeti eszközök megosztották ugyan a bíráló bizottságot, de az alap állítás, miszerint az állandó kiállításnak otthon adó szoba a legkülönlegesebb központi elem, helytálló. A hétköznapi egyszerűség, az emlékhely, az ünnepélyesség és a korszerű, egyúttal pragmatikus, kiállítástechnológiai komplex szempontrendszernek való megfelelés még bizonyosan számtalan egyeztetőt feltételez a tervezési és megvalósítási fázisban.

A tervező jó arányérzékkel válaszolta meg a kistelepülésbe illesztett, nagyszabású jelentéstartalmat közvetítő épület építészeti kihívásait, a magyar építészetről szóló törvény „hagyományokon és a mai tudáson alapuló helybe illesztés elvé” – nek való megfelelés ennél a pályaműnél érvényesül a legerőteljesebben.

A tervet a nemzeti együvé tartozást közvetítő ereje, mértéktartó, mégis ünnepélyes megjelenése és kiemelkedő feldolgozottsága okán a Bírálóbizottság **I. díjban** részesíti.

18 – Y3Z6QA

Kizárásra került.

19 – 9C8VVO

A pályamű mindenképpen figyelemfelkeltő hatású, ami pozitív, hiszen egy emlékhely funkciójánál fogva nem rejtőzhet el – egyfajta jelként kell funkcionálnia a település szövetében. Jó ötlet a pavilonok térfalként való értelmezése. Az épület telepítése megfelelő: jól használható rendezvényter alakul ki az épület előtt, mely nem túlburkolt: nagy zöldfelületeket látunk a terven. Üdvözlendő, hogy az utcafronton és a telek körül is megjelenik a fasor. A belső térrendezés minden bizonnyal látványos és érdekes térelményt ad. A művészeti alkotást részletezi, átgondolja; műszaki megoldását részletesen kidolgozza.

Az épület bonyolult tömegformálása láttán felmerül a kérdés, hogy megvalósítható-e a terv, és ha igen, reális bekerülési költséggel bír-e. A rengeteg látszóbeton-felület – azon kívül, hogy költséges egy hagyományos szerkezettel szemben – meglehetősen idegen ezen a vidéken. A bonyolult szerkesztésből végül egy túlépített tervet kapunk, mely igencsak öncélú; magasztosabb, önmagán túlmutató

gondolatot nem tartalmaz. Az Életfa mint motívum kissé megalapozatlannak tűnik, és bár a műleírás kitér az emlékmű magyarázatára, az alapgondolat erőltetettnek tűnik a Himnusz relevanciájában.

20 – 72EIKE

Ez a pályamunka egy nagyon erős állítást fogalmaz meg. Teljesen egyedi gondolatvilággal rendelkezik, erős lelkiség hatja át. A tervező hosszan és részletesen elemzi a tervezési területet, melyben a természeti adottságok sokkal hangsúlyosabbak, mint az épített környezet – ahogy írja, egy település épített része folyton változik, a természeti adottságok azonban állandóak. Részletesen megtervezi az ültetendő növényfajokat, burkolatokat. A terv ellép a hagyományos szerkesztés mellől, organikus hozzáállással kezeli a feladatot, ebből adódik a külön formájú és pozíciójú épület terve. Az ívek és hullámok a kanyargó Tisza hangulatát idézik. Játsszik a mélység-magasság megmutatásával, ezzel is segíti a Himnusz átélését. A terv erősen az érzelmekre apellál, ami jelen esetben – azaz Himnusz emlékhely tervezésekor – adekvát lehet.

Bár a kör alaprajzú épület érdekes felvetés, de ezen a tervezési területen túlzás, szétfeszíti a telket. Egy mező közepén jobban mutatna ez az elképzelés. A ház félig a földbe van tolvá, ez működésbeli kockázatokat, fenntartási nehézségeket okozhat; felmerül a kérdés, hogy nyerünk-e annyit ezzel a gesztussal, hogy megérje. Az épület több szintes, ráadásul az akadálymentesítés miatt egy lift is bekerült az alaprajzra, ami talán túlzás, tekintve, hogy ez a tervezési program megoldható lenne egy szinten is. Sok sötét, rosszul használható teret látunk, túl sok burkolt felület jelenik meg a külső téren. A kör alaprajz kissé öncélúnak tűnik, idegenül hat.

21 – MKOGZP

A tervezett épület elegáns építészeti eszközökkel idézi meg a múltat, mely szép gesztus. Dicséretes, hogy a hagyományokat nem szó szerinti fordításban, hanem átalakítva, kortárs köntösbe bújtatva tárja elénk a tervező. Az egyedi anyaghasználat (pl. rétegzett földbeton) különleges hangulatúvá teszi az épületet. Az alkotók alaposan megvizsgálták Szatmárcsekét és környezetét, az itt fellelhető struktúrákból (pl. a több oldalon végigfuttatott tornác) építkeztek munkájuk során. Az egykori kúria kiemelt szerepet kapott a tervben, a tervezett épület ismerős érzést kelt a szemlélőben.

Bár érthető a régi kúria megidézése, de a tervezett épület túlzó méretű, tömbszerű megjelenése nem előnyös. A tervezett összterület másfélszerese a tervezési programban előírtaknak. Alaprajzi működése nem mindig megfelelő: a csigalépcsővel elérhető kiállítótér nem támogatható, valamint hiányzik a programban elvárt csoportszoba. Az épület zárt, nem hívogató – környezetével nem kommunikál, kertkapcsolatok hiányoznak. A kialakított kerengőnek nincs igazán funkciója. Kültéren túl sok burkolt felületet alkalmaz, fasorokat nem tervez.

22 – CNGD6R

A terv nagy hangsúlyt fektet Kölcsey alkotói környezetére és annak megidezésére. A képzőművészeti alkotás egy izgalmasnak ígérkező szobor lett, melyet az alkotó részletesen megtervez és bemutat terveiben. A terv előnye, hogy érezhetően a „köz”-nek készült, a tervezett épületek (főként az oldalsó

szárnyak) hívogatóak, befogadóak, aktív kapcsolatot tartanak fent a környezetükkel. A belső udvarral egyedi miliő jön létre.

Ugyanakkor a kúria épületének egy-az-egyben történő visszaépítése tévedés. Egy Varsányi János rajzból felépíteni egy épületet nem tűnik megalapozottnak, és nem is hiteles, mert nincsenek meg a kellő információk a hajdani épületről. Bántó kontrasztot képez a csűr és góré közé beékelt kúria-hasonmás épülete. Alaprajzi szerkesztése is felvet kérdéseket: a kiállítótér a főépületbe kívánczik a mozi helyett. A kiállítótér a terem egész hosszában, mindkét oldalon ablakokkal felszerelt, ezeket mindig le kell majd sötétíteni kiállítások alkalmával. A vízmű területének használata (ráadásul csökkentése) a kiírással ellentétes, ez a telek nem tartozik a tervezési helyszínhez.

23 – OY5G3Z

A terv markáns állítást fogalmaz meg: illeszkedő épület helyett szimbólumot alkot. Új identitást ad Szatmárcsekének a hatalmas kupola, mely formájából adódóan is szakralitást kölcsönöz, emelkedettséget sugall – ez pedig összhangban van a kialakítandó funkcióval. Az épület felvezetése/megközelítése a funkcióhoz méltó; emelkedettség érzését kelti az emberben. A kupolatérben járva felejthetetlen térélményben lehet része a látogatónak. Sok zöldfelületet tervez, a rendezvénytér jól használható.

A tervezett épület nyilvánvalóan nem illeszkedik a környezetébe, de ez itt nem is értelmezhető szempont. Az viszont nagy kérdés, hogy az itt (és a település környezetében) élők meg tudnák-e szeretni az új épületüket, tudnak-e azonosulni vele – erre nézvést nem találunk megnyugtató magyarázatot a pályamunkában. A tizenegyszögű alaprajzból adódnak szerkesztési nehézségek, használhatatlan zugok alakulnak ki a szögtörések okán. A terv figyelmen kívül hagyja a tervezési programot: nyitott terekbe létesít könyvtárat, múzeumpedagógiát, csoportszobát. Az épület megépítése valószínűleg egyedi szakértelmet igényel.

24 – QX4T5L

A pályamunka középpontjában a klasszicizmus áll, de a terv nem szó szerint idézi a klasszicizmust, hanem annak lényegét, szerkesztésmódját, gondolkodásmódját közvetíti felénk, ami üdvözlendő. A klasszicizmus esszenciája örökérvényű, hiszen a szépség és a harmónia szeretetéről szól – és a terv is ezt a gondolatot közvetíti. A pályamunka arányos tömegekkel operál, nincsenek a valóságtól elrugaszkodott, túlzó léptékű, oda-nem-illő elemek a terven. Az emelkedettség nincs túlmagyarázva, egy köralakú szövetli testesíti meg a fennkölséget, ami a maga egyszerűségével pont elegendő gesztus. Logikus szerkesztés jellemzi mind a kertet, mind az épületet. A belső udvar a komplexum belsejében kellemes térélményt nyújt a látogatók számára.

Az épület előtt megjelenő árkádsor elidegeníti az épületet a környezetétől, oda-nem-illővé teszi. Az épület zártságot közvetít, a kerttel nincs igazán kapcsolata. A belső közlekedők, előtér mérete nagyobb létszám esetében alultervezettnek tűnik. Az irodák helyüket jobban megtalálnák a kiállítótér közelében: a muzeális tér nyitvatartását mindenképpen biztosítani szükséges, és elképzelhető, hogy a helyszínen egyszerre csak egy-két ember tartózkodik. Emiatt sokkal praktikusabb, ha az irodák közvetlenül a kiállítótér mellett kapnak helyet.

25 – L69TGP

Az alkotók vizsgálatuk során megállapították, hogy hiányzik a központi térbővület a településen, ezért a terv legfőbb eleme a központi tér, egyfajta piazza létrehozása a közösség számára. A terv közösségteremtő és megtartó hatása dicséretes. A terv utalásokban, jelképekben gazdag. A szatmári kazettás mennyezetet is megidézi, fontosnak tartja a hagyományőrzést.

A terv nagy hátránya, hogy nincs egyértelmű koncepciója, ami építészeti is meg tudna jelenni. Sok mindenbe belekap, de összességében kiforratlanok maradtak az ötletek. Az épület tömegei, homlokzatai sematikusak, tagolatlanok, kidolgozatlanok. Kevés zöldfelület és ezzel párhuzamosan rengeteg burkolt tér található a külső területeken. A régi, parasztházak működés implementálása hibás döntés, mert ezen funkció esetén nem működőképes: a szabad térbe nyíló mosdók nem használhatóak kényelmesen – fel kell venni a kabátot, ha valaki mosdóra szeretne menni. Ráadásul a mellékhelyiségek száma is túlzás, akadálymentes wc-ből nem kell három. A kiállítótér mérete alultervezett.

26 – G2Y3FE

A tervezők szándéka: *„tervünk fő inspirációját a Himnusz szövege, az emlékezés méltósága, a környező táj és az épített környezet története, léptéke és a közösség ereje adja”,* vajon teljesült?

Sok pályázó választotta a csaknem szimmetrikus U alakú beépítést, nem véletlenül, hiszen ennek egyben befogadó és magához ölelő, de mégis fókuszáló ereje könnyen illeszthető a jelen pályázat szellemiségéhez. E pályaművek közül a legtöbb gondolatot, erőt, összeszedettséget és főleg építészeti gondolatot a 26. számú pályamű adja. Azonban a tervezője itt is elkövette a hibát, hogy túlzóan hátra tolta az épületet. Persze a gondolat érthető, a kúriát, illetve a helyét porticusként felhasználva kívánta feltárni az emlékhelyet. Ez még nem is lenne nagy baj, ha az előtte lévő terület egy felvezető, átlényegülő térként kezelte volna, de ennek nyoma sincs. Sajnos végigsétálva az előkerten semmi nem utal a „terv fő inspirációjára”, az „emlékezés méltóságára”.

Ragaszkodva az eredeti helyhez, a Kölcsey kúriát idéző pavilon fogadja a látogatót, melyben a Kölcsey szobor kapott helyet. A kifinomult építészeti érzékkel megformált alkotás méltón válhatna emlékhellyé. Azonban nem biztos, hogy ragaszkodni kellett volna a kúria eredeti – az emlékhely lényegéhez keveset hozzátevő – helyzetéhez, feláldozva ezzel a főépület racionálisabb elhelyezhetőségét. Szakértői vélemény szerint a kezdetben látványos növénybefuttatás egyidő után hátrányosan sötétíti, és szennyezi a szerkezeti megoldások miatti látványos teret.

Funkcionális kialakítása az egyik legkedvezőbb az U alakú beépítések között. Az egy bejáratra szervezett, kevés közlekedővel könnyedén kezeli az összes funkció elérhetőségét. A központi térből minden látható és elérhető. A kiállító tér ideális kiállítások rendezésére, minden térnek megvan a maga használhatósága és emellett a méltósága. A belső térstruktúra szép és jó, de az emlékezés, az emlékszoba és a muzeális szakaszoknak egy kicsit másképpen kezelése, homogén módon való beolvasztása egy veszélyes dolog, ami üressé is teheti a remek struktúrát.

A főépület tömegformálása érdekes és érzékeny, biztos kézzel próbálja megoldani a tömegek, tetőformák faragásával, letörésekkel a beépítési hibákból adódó problémákat. De szükség van ezekre, hiszen kerülni kell az U alak közepébe ékelődött pavilon építményt. De végül is ez a kényszer jó, mai

épülettömegeket eredményezett, amik egyszerre illeszkednek a település léptékéhez, a környező épületek arányaihoz, hangulatához, és egyben jelzik a létrejöttüknek korát is.

Az épületek anyaghasználatát lehet vitatni. A teljesen homogén agyag, bocsánat, anyaghasználat – ami teljesen kortárs – a nyers megjelenésével a településen egyáltalán nem jellemző, de középület funkcióban még elfogadható is lehetne. Belegondolva, végül is csak a vakolattapasztás hiányzik, de ennek nincs is jelentősége, az épület jó tömegén és arányain nem változtatna.

A pályázatról egyértelműen elmondható, hogy szellemiségében egy érzékenyen szépen megfogalmazott építészeti mű született, amiben szinte teljesen megvalósult a fent idézett tervezői szándék, azonban néhány kérdésben nem felelt meg a kiíró elvárásainak, amiknek kijavítása jelentősen torzítná a koncepció értékét.

A tervet érzékeny telepítési megoldásai miatt a Bírálóbizottság **Megvételben** részesíti.

27 – 8KLD0D

A tervet a kettősség jellemzi: a közösségi, mindennapi használatot próbálja összeegyeztetni az emelkedettebb hangvételű funkcióval. A szabdalt tömegű komplexum kellemes arányú, befogadható épületeket eredményez. Dicséretes, hogy megidéz népművészeti elemeket: a kerengő mennyezatkialakítása a kazettás mennyezetű templomokat idézi.

A terv a jin-jang filozófiáját idézi, bár nem teljesen világos, hogy ez hogyan kapcsolódik ide. Az épületkomplexum kissé családi házas jelleget ölt, emelkedettséget nem közvetít. Az alaprajz igen kusza szerkesztésű, nem eredményez jó működést. A bejáratot keresni kell, nincs kiemelt pozícióban. Olyan érzése van az embernek, mintha minden útban lenne és kerülni kellene mindent: a kiállítótérből kijöve beleütközünk a ruhatár pultjába, a közlekedők útvesztője meglepetésszerű kanyarokat vesz, összezavarva az épület használóját. A konyhai bejárat a konyha raktárához vezet, ezen keresztül lehet bejutni a konyhai egységekbe – ez nem biztos, hogy így megfelelő. Előnyösebb egy hosszúkásabb alakú nagyterem, mint a négyzetes. A klubterem a könyvtár mellett van – a zajos tevékenység nem jól illeszthető össze a könyvtári csönddel.

28 – YODZ60

A terv nagy hangsúlyt fektet a hely szellemének, genius locinak megismerésére, megidézésére. A hagyományos épületformák egyszerű, józan formálása egyszerre követi a népi építészet mértékletességét és jelzi a hagyomány jó arányú kortárs adaptálását. A több kisebb tömeg jól szeparálható használatot tesz lehetővé, az aktív kertkapcsolat, jó megnyitások a mindennapi, közösségi használatához ideálisak. Pozitív, hogy a külső kert a kiállítás része. A kisebb egységekre bontott épületegység befogadható léptékű, környezetéhez illeszkedik.

Hátrányként megfogalmazható az alaprajz nem megfelelő kialakítása: a múzeumi épületben nincsen mosdó, ruhatár és fogadóhely – a látogatóknak kabátban kell megtekinteniük a kiállítást és be kell hozniuk magukkal az összes holmijukat, hiszen nem tudják hol letenni. Ez műtárgyvédelmi szempontból aggályos, tilos. Az ifjúsági központ funkció nem szerepelt a tervezési programban. A zsindegy alkalmazása középületen nem előnyös. A vízmű területe nem tervezési terület, de a terv felhasználja ezt a telket is.

29 – OWGKVC

A pályamű a telepítést emeli ki hangsúlyos elemként, ami valóban szokatlan ezen a vidéken – és erre magyarázatot is ad: a keresztbe fordított épület közfunkcióra utal, vagy valamilyen másfajta történésre: ahogy az egykori kúriaépület is „keresztbe állt”, ez az épület is hasonlóan találta meg a helyét. Sok zöldfelület jelenik meg a terven, ami üdvös. A megmaradó előkert liget is pozitív gondolat. Az épületen belüli közlekedési rendszerek átláthatóak. A funkciók egymástól függetlenül is jól kihasználhatóak.

A tervezett épület nem igazán találja el a funkcióból adódó emelkedett hangvételt. Karakteres építészeti koncepciót nem tud megidézni; a ház zárt, idegen mivoltja egyáltalán nem hívogató. A szabadtéri részek széttagoltak és funkció nélküliek. A QR kódos kiállítás koncepciója tévedés, a QR kód használata valójában nem vonja be a látogatókat a „kiállítás-flow”-ba, inkább elidegeníti őket a telefonhasználat miatt. A kiállítótér döntött plafonja és felülvilágítós ablaka nem ideális: az ablaknak sötétíthetőnek kell lennie, így ez nehezen valósul meg.

30 – QAGQ55

A terv nagy hangsúlyt fektet a településszövetbe való illeszkedésre, a hely megismerésére. Érzékenyen reflektál az itt kialakult struktúrára, azokkal nem konkurál, nem nyomja el Szatmárcseke arculatát. A tömegek kialakulását érzékletes, érthető ábrán mutatja be; a tömegek játékaival éri el a kisebb léptékű, befogadható épületek megszületését. Az épület alaprajza logikusan szerkesztett, kompakt és racionális. A bejárat jól megközelíthető, egyértelmű helye kijelölt.

A terv igen nagy hátránya, hogy a Himnuszhoz méltó, különleges hangulatot nem közvetít. Az épület egy bárhová illő, kistelepülési kultúrház képét mutatja. A terven alaprajzi hibák is megjelennek: a múzeumpedagógia tere nagyon kicsi, nem alkalmas egy egész diákcsoport mozgatására; a vizesblokk alultervezett; a közlekedő és az előtér szűkösnek tűnik nagy létszám esetén; a nagyteremhez tartozó raktár csak a nagytermen keresztül érhető el. A tájépítészet szegényes, nem kidolgozott.

31 – 7NRHFT

A terv nagyvonalúságot sugall, elegáns tereket láttat. A régi kúriát megidézi, de nem szó szerint; próbálja annak hangulatát visszaadni, kortárs elemekkel emeli ki az épület (és funkciójának) fontosságát. A házat visszahúzza, előtte kialakul egy köralakú koszorúzási tér, ami ünnepélyességet sugároz. Az épület anyaghasználatában időtálló, racionális, gazdaságos. A külső területeken sok zöldfelületet ad.

A terv legfájóbb pontja, hogy egy Kölcsey góré nevű lombkoronasétányban helyezi el a Kölcsey emlékkiállítást és a Himnusz installációt – ezzel minden emelkedettség és tisztelet odavész. A központi épület mérete túlzó, léptéket tévesztett, a terepbe való süllyesztése nem indokolt, a négyszintes épület a lifttel erős túlzás.

32 – ICMNT5

Az épület egyfajta attrakcióként fogható fel, mely alkalmas lehet arra, hogy bevonzza a látogatókat. A süllyesztett köralakú tér ünnepélyességet sugároz. A tervező kísérletet tett az egykori kúria megidézésére, és (helyesen) megállapította, hogy nincs kellő mennyiségű információk a régi épületről,

így a tervezett épület csak „nyomokban” tartalmazza a régi kúriát, és ez így megfelelő. A kerti tó üdítő ötlet. Az épület belső közlekedési rendszere logikus.

A terv hátránya az előnyéből származik: az attrakció megépítése rengeteg előmunkával jár, gondolva itt a tereprendezésre. A körök okozta „beharapások” rosszul használható alaprajzot eredményeznek: Például a csoportszoba negyven négyzetméteréből – kellemetlen alakja miatt – valamennyi biztosan használhatatlan lesz. A kiállítótér, a rendezvényterem és a tároló területileg nem felel meg a kiírásnak. A kiállítótér ablakait el kell majd fedni kiállítások alkalmával. Kölcsény dolgozószobája és bútorai a lift mellé véletlenül odarakott holmikká tűnnek.

33 – AMX2EP

A terv a település hagyományos szerkezetéből, azaz a fésűs, ill. oldalhatáron álló beépítésből indul ki, ezáltal a tervezett épületegység befogadható léptékű lett. A viszonylag hagyományos jellegű épületek rendjét megtöri a középben álló, haranglábat idéző, faszindelyes torony, ami – finom figyelemfelkeltő hatásával – magához vonzza a látogatókat, hiszen azt üzeni: „gyertek, itt valami más történik”. A ház sor egy fedett-nyitott térrel kezdődik, mely szorosan kapcsolódik a kültéri rendezvényterhez – ezzel is előidézve a közösségteremtő és megtartó attitűdöt, hívogató jelleget. Előnyös továbbá, hogy a különböző épületegységek külön-külön is használhatóak.

Alaprajzilag az épület működése sok esetben aggályos: a rendezvényteremhez és klubszobához tartozó vizesblokk egy szinttel lejjebb található meg, ez nagyon kényelmetlen működést eredményez. A csoportszoba és a múzeumpedagógia felkerült a tetőtérbe, egy ablaktalan, lehangoló helyiségbe, ahol csak apró, bevilágító tetőcserepek biztosítanak némi természetes fényt. A kiállítótér földalatti pozíciója aggályos, egyrészt műszaki gondok léphetnek fel (pl. párásodás), másrészt nincs jó üzenete a lesüllyesztett kiállítótérnek, amit ráadásul egy szűk, földalatti folyosón kell megközelíteni. A faszindelyes haranglábépítmény az esetleges, helyenként hiányos zsindelyezéssel kissé azt sugallja, mintha az épület már most felújításra szorulna.

34 – 2BWVF3

A terv egy erős küldetéssel él: az egykori kúria korhű visszaépítését célozza meg. A tervező a svájci Wagner-villa rekonstrukciójára hivatkozva a fennmaradt kevés emlékre, dokumentumra és „oral historyra” alapozva építené vissza az épületet. A régi-új épület funkciója is maradna a régiben, azaz nem venne részt a Himnusz emlékhely megvalósulásában, hanem „saját magáért” épülne fel.

A kúria visszaépítése öncélú elképzelésnek tűnik. A tervben idézett Wagner-villában Wagnerhez kapcsolódó időszak kiállításokat tartanak, valamint történelmi hangszergyűjteményt is bemutat az épület – tehát funkcióját tekintve nem korhű, hanem a mai (kiállítási) igényeknek megfelelően használják. A tervben szereplő Kölcsény kúria épülete teljesen kívül állna a programban meghatározott funkciókon. A tervezési munkát nagyon alapos (és valószínűleg hosszadalmas) kutatómunka előzné meg, ez a tevékenység azonban nem mutatkozik meg az ütemtervben (Gantt-diagramban). A programban szereplő funkciókat két másik épületben helyezi el a tervező, ez pazarló hozzáállást mutat. Az új épületek alaprajzi működése több helyen megkérdőjelezhető: a rendezvényter elnyújtott alakja nem jó

térarányú, a kiállítótérhez nem tartozik jegykiadó pult. A mosdóblokkok tekintetében nincsen szükség ennyi akadálymentes mosdóra.

35 – M7G8IX

A pályamunka koncepciójában a Himnusz első sorának építészeti eszközökkel való megjelenítése áll. A kialakult épület figyelemfelkeltő, ikonikus, emblematis mivolta biztosan vonzza a látogatókat. Az eozinmáz Zsolnay kerámiával kialakított imádkozó kezek emelkedettségét, ünnepélyességet sugároznak. Az épület alaprajza logikusan szerkesztett, a tervezési programnak nagyrészt megfelel.

Nagy kérdés, hogy egy ennyire markáns, környezetétől elütő épületet magáénak tudna-e mondani Szatmárcseke és az egész szatmári világ. Félő, hogy idegen testként ékelődne be a település szövetébe. Nagyon sok zöldfelület elvész, mindent a rendezvénytérnek rendel alá: túl sok burkolt tér jelenik meg. A vízfelületek fenntartása kétséges. A klubszoba felosztása négy csoportszobára nem támogatható: a program külön helyiségeket kért, csoportszobából pedig csak egyet. A terv extrém magas kivitelezési költsége riasztó.

36 – CQEUUG

A terv középpontjában a közösségi élet szervezése, felpezsdítése áll, ez mindenképpen üdvözlendő cél. A kialakult U alakú beépítés is sugallja az épület befogadó, magához ölelő szándékát. A tömeg kisebb egységekre való felbontásával a tervezett komplexum befogadható, ismerős léptékű. Többféle minőségű nyitott tereket hoz létre, jól használhatóan gazdagítva a település köztérrendszerét. Az épület és a kialakított udvar léptéke, hangulata jól illeszkedik a település léptékéhez, karakteréhez. A központi épületrész felvezetése és környezete magas minőségű tájépítészeti alkalmaz, belső központi udvarában egyedi miliőt tud létrehozni.

Hátrányként megemlíthető, hogy a részletmegoldások túlzó sokszínűsége idegenül hat, ahogyan a szokatlan anyaghasználat és színkezelés is. Az alaprajzot szemlélve megállapíthatjuk, hogy a fogadó tér / múzeumi shop / előtér háromszor akkora, mint ahogy azt a tervezési program előírja. Nem előnyös, hogy a foglalkoztató a klubszobából leválasztva valósul meg.

37 – XD9NI9

A tervezett épületegyüttes mértéktartó, tisztelettel fordul a tervezési helyszín felé. A terv maximális illeszkedésre törekszik. Nyugodt, divatoktól mentes hozzáállás jellemzi. Dicséretes, hogy az előkert fasort megtartja. A funkcionális elrendezés megfelelő: a könyvtár, kiállítótér, múzeumpedagógiai tér közel található egymáshoz. A közlekedési rendszer átlátható.

A terv hátránya az előnyéből származik: annyira próbál simulni és idomulni, hogy szinte „eltűnik”. Karakter nélküli, nem közvetít építészeti gondolatot. Ha nem látnánk a ház falán lévő feliratot, nem tudnánk, hogy ez egy emlékhely, az épület stílusa nehezen köthető Kölcseyhez vagy a Himnuszhoz. Az épület híján van a külső kapcsolatoknak, és a bejáratot sem jelöli ki egyértelműen. Az alaprajzi szerkesztés hosszú közlekedőket, leszakadó funkciókat eredményez.

38 – nincs azonosítószám

Kizárásra került.

39 – 3ZAIYU

Kizárásra került.

6. A DÍJAZOTT PÁLYAMŰVEK RANGSOROLÁSA

Az 5. fejezetben ismertetett értékelések alapján a Bírálóbizottság az alábbi sorrendet állítja fel a pályaművek között:

I. díjban részesül	a 17 - OC6RWJ azonosítókódú pályamű.
II. díjban részesül	a 01 - JBO5KN azonosítókódú pályamű.
III. díjban részesül	a 09 - 3LCQ3V azonosítókódú pályamű.

A Bírálóbizottság továbbá úgy döntött, hogy az alábbi pályaműveket a Tervpályázati rendelet 7. §-a szerint kiemelt megvételben és megvételben részesíti:

Kiemelt megvételben részesül	a 04 - LVY4UY azonosítókódú pályamű.
Megvételben részesül	a 03 - GU1QAM azonosítókódú pályamű.
Megvételben részesül	a 10 - DV1FKR azonosítókódú pályamű.
Megvételben részesül	a 12 - 8D9HJK azonosítókódú pályamű.
Megvételben részesül	a 26 - G2Y3FE azonosítókódú pályamű.

7. A DÍJAK ELOSZTÁSA

A Bírálóbizottság a díjazottak részére kifizetendő összegeket az alábbiak szerint állapította meg:

I. díj	17 - OC6RWJ	bruttó 10.000.000,- Ft
II. díj	01 - JBO5KN	bruttó 8.000.000,- Ft
III. díj	09 - 3LCQ3V	bruttó 6.000.000,- Ft

A Bírálóbizottság a kiemelt megvételben és megvételben részesített pályaművek részére fizetendő megvételi összegeket az alábbiak szerint állapította meg:

Kiemelt megvétel	04 - LVY4UY	bruttó 3.000.000,- Ft
Megvétel	03 - GU1QAM	bruttó 2.000.000,- Ft
Megvétel	10 - DV1FKR	bruttó 2.000.000,- Ft
Megvétel	12 - 8D9HJK	bruttó 2.000.000,- Ft
Megvétel	26 - G2Y3FE	bruttó 2.000.000,- Ft

A Bírálóbizottság úgy döntött, hogy a díjazásra rendelkezésre álló teljes keretet kiosztja a pályázók között.

8. A TERVPÁLYÁZAT HASZNOSÍTÁSÁNAK MÓDJÁRA ÉS LEHETŐSÉGEIRE TETT AJÁNLÁSOK

A Bírálóbizottság úgy ítélte meg, hogy a pályázatra benyújtott pályaművek egy része tartalmaz olyan koncepcionális, építészeti vagy urbanisztikai részletmegoldásokat, melyek miatt kiemelt megvételre, megvételre érdemesek. A kiemelt értékeket hordozó pályaművek pedig díjazásban részesülnek.

A Bírálóbizottság a Tervpályázatot érvényesnek és eredményesnek nyilvánítja, és egyúttal megállapítja, hogy a **Tervpályázat során I. díjban részesült pályamű alkalmas arra, hogy Kiíró az azt elkészítő Pályázót ajánlattételre hívja fel a szolgáltatás (tervszolgáltatás, továbbtervezés) megrendelésére irányuló szerződés megkötése céljából.** A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás szabályai szerint a közbeszerzési eljárás megindítható, a közbeszerzési dokumentációban meghatározott vállalási feltételekkel a tervezői szolgáltatás szerződése megköthető, a Bírálóbizottság alábbi ajánlásai szerint.

A Bírálóbizottság – a Tervpályázati rendelet 25. § (3) bekezdés k) pontja, és a 26. § (2) bekezdése alapján - az I. díjban részesített pályamű tervezőjét javasolja a Tervpályázatot követő közbeszerzési eljárásban ajánlattételre történő felhívásra.

A Bírálóbizottság az I. díjban részesített pályamű továbbtervezése kapcsán az alábbi ajánlásokat fogalmazta meg:

17 - OC6RWJ azonosítókódú pályamű:

- Döntött kupolatér helyett függőleges tengelyű kupola alkalmazandó
- Kiállítótér fa falburkolata helyett festhető falfelület szükséges
- Foglalkoztató megközelítése a kiállítótérből történik – ennek működése így zavaró, áttervezendő
- Opaion árnyékolása megoldandó, színes prizmák helyett fehér fény biztosítása szükséges
- Kupola vályogbeton anyaga helyett más anyag preferált
- A köralakú kiállítótér kiállításszervezési szempontból nem ideális – megoldási javaslat szükséges ennek orvoslására, akár sokszögű tér kialakítása köralaprajzú helyett, a szakrális hangulat megtartásával
- A konyhafunkció a rendezvényteremtől elkülönült, önálló épületben kapott helyet, a fedett-nyitott tornácon keresztül való megközelítés nem ideális – megoldandó
- Meglévő fák felülvizsgálata szükséges
- A Kölcsey emlékszobor a megemlékezési tér létrehozása érdekében áthelyezendő
- A történelmi emlékhelyet jelölő sztélé pontos helye meghatározandó
- Felesleges és nem kívánt elem a piactér kialakítása. A Himnusz emlékhely magasztos funkciójának ez a használat ellentmond, egyebekben Szatmárcsekén van piac, így ennek kialakítása nem szükséges. Helyette itt a nemzeti megemlékezés teréhez kapcsolódó fedett tér alakítható ki
- Nemzeti megemlékezés helyszínéről egyeztetni szükséges a Nemzeti Örökség Intézetével
- A kert architektonikusabb kialakítása szükséges abból a célból, hogy közösségi és egyéb települési rendezvények megtartására alkalmas legyen. A közösségi rendezvényter funkcióra figyelemmel részben burkolt felület kialakítása is szükséges
- Egészségházzal való kapcsolat jobban kidolgozandó

A BÍRÁLÓBIZOTTSÁG TAGJAI

SSZ	SZEREPKÖR	NÉV	BEOSZTÁS	SZERVEZET
1	Elnök	Lánszki Regő	építészeti államtitkár	Építési és Közlekedési Minisztérium
2	Társelnök	Perényi Lóránt	építészeti stratégiáért felelős helyettes államtitkár	Építési és Közlekedési Minisztérium
3	Tag	Szalay Tihamér	Ybl Miklós –díjas építész	Magyar Építész Kamara
4	Tag	Csoma Zoltán	polgármester	Szatmárcseke Önkormányzata
5	Tag	Tiba Zsolt	református lelkész	Szatmárcseke Református Egyházközség
6	Tag	Macalik Arnold	építész	Mossfern Építészműhely
7	Tag	Dúll Andrea	környezetpszichológus, az MTA doktora, egyetemi tanár	ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar
8	Tag	Móczár Gábor	főigazgató	Nemzeti Örökség Intézete
9	Tag	Nyul Zoltán	magasépítésért felelős helyettes államtitkár	Építési és Közlekedési Minisztérium
10	Tag	Steffler István	Pro Architectura-díjas tájépítész	Garten Studio Kft.
11	Tag	Dévényi Sándor Miklós	Kossuth-, Ybl-, Pro Architectura és Prima díjas építész	Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Kar Építőművészet Intézet
12	Tag	Reisz Ádám	építész	RAPA architects Kft.
13	Tag	U. Nagy Gábor	Prima Primmissima díjas építész, tanszékvezető	Széchenyi István Egyetem Design Campus
14	Tag	Vincze Máté	közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár	Kulturális és Innovációs Minisztérium
15	Tag	Dr. Török Petra	főigazgató	Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ Petőfi Irodalmi Múzeum
16	Tag	Nyitrai Norbert	építész	Nyitrai Design
17	Póttag	Benkőné Kiss Zsuzsánna	főosztályvezető	Kulturális és Innovációs Minisztérium, Kulturális Stratégiai és Fejlesztési Főosztály
18	Póttag	Szij Zoltán	főosztályvezető	Építési és Közlekedési Minisztérium, Építészeti Főosztály

Mellékletek:

1. számú melléklet: A Tervpályázat során a pályaművek azonosítására használt egyedi azonosítókódok listája
2. számú melléklet: Országkép- és településképvédelmi szempontú előzetes vélemény

A Bírálóbizottság tagjai a jelen Zárójelentéshez hozzájárulásukat elektronikus levél útján adták meg.

Lánszki Regő
a Bírálóbizottság elnöke

Perényi Lóránt
a Bírálóbizottság társelnöke

Szalay Tihamér
a Bírálóbizottság tagja

Csoma Zoltán
a Bírálóbizottság tagja

Tiba Zsolt
a Bírálóbizottság tagja

Macalik Arnold
a Bírálóbizottság tagja

Dúll Andrea
a Bírálóbizottság tagja

Móczár Gábor
a Bírálóbizottság tagja

Nyul Zoltán
a Bírálóbizottság tagja

Steffler István
a Bírálóbizottság tagja

Dévényi Sándor Miklós
a Bírálóbizottság tagja

Reisz Ádám
a Bírálóbizottság tagja

U. Nagy Gábor
a Bírálóbizottság tagja

Vincze Máté
a Bírálóbizottság tagja

Dr. Török Petra
a Bírálóbizottság tagja

Nyitrai Norbert
a Bírálóbizottság tagja

Benkőné Kiss Zsuzsanna
a Bírálóbizottság póttagja

Szj Zoltán
a Bírálóbizottság póttagja

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet – A Tervpályázat során a pályaművek azonosítására használt egyedi azonosítókódok listája

AZONOSÍTÓKÓD	HELYEZÉS VAGY MEGVÉTEL	PÁLYÁZÓ
01 - JBO5KN	II. DÍJ	Emődi-Kiss Tamás
02 - O1BPWG	-	-
03 - GU1QAM	MEGVÉTEL	Puhl és Dajka Építész Iroda Kft.
04 - LVY4UY	KIEMELT MEGVÉTEL	Trabak Máté, Trabak Zoltán
05 - Y4LBRS	-	-
06 - OM9K13	-	-
07 - AYN2P6	-	-
08 - 4AYH12	-	-
09 - 3LCQ3V	III. DÍJ	Sztranyák Gergely és Sztranyák Veronika (SZTR stúdió), Varga Dániel
10 - DV1FKR	MEGVÉTEL	Juhász Kristóf Attila E.V.
11 - 1GC6OP	-	-
12 - 8D9HJK	MEGVÉTEL	NAPUR ARCHITECT Kft.
13 - 60J202	-	-
14 - OO04YG	-	-
15 - 1QPXAK	-	-
16 - QFA50E	-	-
17 - OC6RWJ	I. DÍJ	Turi Gergő (TRISKELL Épülettervező Kft.)
18 - Y3Z6QA	KIZÁRÁSRA KERÜLT	
19 - 9C8VVO	-	-
20 - 72EIKE	-	-
21 - MK0GZP	-	-
22 - CNGD6R	-	-
23 - OY5G3Z	-	-
24 - QX4T5L	-	-
25 - L69TGP	-	-
26 - G2Y3FE	MEGVÉTEL	RJZS Architects Kft.

27 - 8KLD0D	-	-
28 - YODZ60	-	-
29 - OWGKVC	-	-
30 - QAGQ55	-	-
31 - 7NRHFT	-	-
32 - ICMNT5	-	-
33 - AMX2EP	-	-
34 - 2BWVF3	-	-
35 - M7G8IX	-	-
36 - CQEUUG	-	-
37 - XD9NI9	-	-
38 – nincs azonosítószám	KIZÁRÁSRA KERÜLT	
39 - 3ZAIYU	KIZÁRÁSRA KERÜLT	

2. számú melléklet: Országkép- és településképvédelmi szempontú előzetes vélemény

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MINISZTER

Építési és Közlekedési Minisztérium
részére

Budapest
Alkotmány utca 5.
1054

EPAT/4650/2025/ÉPFO

Országkép- és településképvédelmi szempontú előzetes vélemény

A „Szatmárcseke – Himnusz Emlékhely” tárgyban kiírt tervpályázat rangsorolással díjazott és megvételre szánt pályaműveinek köréről

A kiíró elnevezése:	Építési és Közlekedési Minisztérium
A kiíró székhelye:	1054 Budapest, Alkotmány utca 5.
Az építészeti tervpályázat által érintett ingatlan címe, helyrajzi száma:	4945 Szatmárcseke, Kölcsey utca 46. hrsz.: 752, 753

A településfejlesztésért és településrendezésért felelős miniszter országkép- és településképvédelmi szempontú előzetes véleménye:

A díjazásra és megvételre szánt pályaművek körével kapcsolatban az előzetes településképi hozzájárulást megadom.

Indokolás

Az Építési és Közlekedési Minisztérium építészeti tervpályázatot folytatott le a „Szatmárcseke – Himnusz Emlékhely tervezése” tárgyában. A tervpályázati eljárásokról szóló 310/2015. (X.28.) Korm. rend. 25. § (3a) bekezdése értelmében a Kiíró kérelmezte a rangsorolással díjazott és megvételre javasolt pályaművek körét bemutató dokumentáció országkép- és településképvédelmi szempontú előzetes véleményezését.

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) kormányrendelet 41. § (2)-ben meghatározottak alapján a pályaművekről megállapítható, hogy az ismertetett építészeti koncepciók nem sértik az ország és a beruházással érintett település képének védelmét, ezért az előzetes településképi hozzájárulást megadom.

Budapest, 2025. *06.04.*

Tisztelettel:

László János

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.